

בע"ח (חיפה) 43112-01-14 - ישראל עטל (עציר) נ' מדינת ישראל

בע"ח (חיפה) 43112-01-14 - ישראל עטל נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

בע"ח (חיפה) 43112-01-14

בע"ח (חיפה) 46479-01-14

ישראל עטל (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

[09.02.2014]

כב' השופט יחיאל ליפשיץ

החלטה

1. לפניי בקשה לקבלת חומרי חקירה.

2. החלטה זו ניתנת בהמשך להחלטות שניתנו בעת הדיון שהתקיים בתאריך 28.1.14 ולאחר שקיבלתי לעיוני קלסר ובו המסמכים שלא נכללו בגדר חומרי החקירה שנמסרו עד כה.

3. הרקע, בקצרה - כנגד המבקש הוגש, בתאריך 14/10/13, כתב אישום שייחס לו עבירות של ניסיון לרצח; עבירות בנשק; וחבלה ברכב. נטען, כי בין המבקש ובין שניים ששמותיהם יגאל אלון (להלן: אלון) ויוסי וגנר (להלן: וגנר) התגלע סכסוך. בלילה שבין התאריכים 27.6.13 ו 28.6.13 הושלך בקבוק תבערה לעבר ביתו של המבקש והוא סבר כי האחראי לכך הינו אלון. לפיכך, החליט המבקש להביא למותם של השניים לעיל, או אחד מהם, ולשם כך הצטייד באקדח. ביום 28.6.13 עקב המבקש אחר תנועותיהם של השניים. צוין, כי באותו יום החליפו השניים ביניהם את כלי הרכב בהם נהגו. בשעה 14:25 החנה אלון את רכבו בחניית בית גרושתו שם המתין לילדיו, אז יצא המבקש ממכוניתו, שלף אקדחו, וירה קליעים לעבר אלון שישב ברכבו ופצע אותו.

4. תיק החקירה כולל, בין היתר, את הודעותיו של אלון שמסר כי הבחין במבקש יורה לעברו. הודעתו הראשונה של אלון בהקשר זה הינה כבר מיום האירוע.

מספר חודשים לאחר האירוע, בתאריך 1.10.13, נפגש אלון עם המבקש והקליט אותו. באותה שיחה, הסביר המבקש למתלונן כי שגה בזיהוי, ולו היה יודע שמדובר בו לא היה יורה. עלה מדברי המבקש כי הוא סבר כי ברכב בו ישב אלון בעת הירי, נמצא דווקא וגנר (כאמור לעיל, השניים החליפו רכבים ביום האירוע).

[אע"פ, כי המבקש עצמו נעצר לראשונה בגין החשד לירי לעבר אלון בתאריך 22.7.13 ושחרר בתאריך 30.7.13; לאחר מכן, בעקבות התוודותו בפני אלון נעצר בשנית בתאריך 1.10.13 ולאחר הגשת כתב האישום הוא נעצר עד לתום ההליכים].

טענתו העיקרית של המבקש בנוגע להודאתו לעיל בפני אלון הינה, כיום, כי היה מדובר בהתרברבות בלבד לצורך הבהרה ש: "לא כדאי להתעסק איתו. כלומר, אני מסוכן - אל תתעסקו איתי" (ר' דברי ב"כ המבקש עמ' 1, שורות 19-21).

עוד אוסיף, שאין מחלוקת אמיתית כי בין המבקש לבין אלון ווגנר היו סכסוכים שונים.

5. הבקשה המונחת בפניי כיום הינה לקבלת חומרי חקירה. בתאריך 28.1.14 ניתנו מספר החלטות בנוגע לבקשותיו של המבקש, ובין היתר קבעתי כי יש להעביר למבקש את פלט הרשעותיו הקודמות של אלון, וכן את רשימת התיקים הפתוחים בהם הוא נחשד כי ביצע עבירות שונות יחד עם ווגנר (וזאת על רקע טענת המבקש שביקש ראיות לקשר ביניהם בתקופה האחרונה).

6. עניין נוסף שעלה היה תיק המכונה "תיק ההתפרצויות" (תיק פל"א 334015/13). מדובר בתיק שהחל להיחקר בסוף חודש 7/13, היינו כחודש לאחר הירי המיוחס למבקש. החקירה בתיק זה החלה, כך נטען על ידי המשיבה, על רקע חשדות לעבירות התפרצות שבוצעו באותה תקופה על ידי אלון ווגנר. במסגרת התיק בוצעו, בין היתר, האזנות סתר. באותן האזנות סתר עלו שיחות שביססו חשדות כי יש כוונה מצד אלון לפגוע במבקש. לכן, החקירה בתיק "התרחבה" גם לעניין זה ונחקרו מעורבים וחשודים שונים בהקשר זה.

מכיוון שבמסגרת החקירות בתיק ההתפרצויות הוזכר גם ניסיון חיסולו של אלון עצמו, נמסרו אותם חלקים, ובכלל זאת האזנות הסתר וחקירותיהם של אלון ווגנר, כחלק מחומר החקירה בתיק שבפנינו כיום. יחד עם זאת, המשיבה לא הגדירה באופן גורף את תיק ההתפרצות כחומר חקירה בענייננו, אלא מסרה מתוכו, כאמור לעיל, רק חלקים (למעשה, חלקים נרחבים ממנו) למבקש.

המבקש עותר לקבל את החלקים שלא נמסרו לו מתוך אותו תיק. המבקש טען, כי קבלת אותם חומרים יעזרו לו בהגנתו, וזאת כדי שיוכל לעמוד וללמוד אודות מערכת היחסים בין המבקש לאלון, ובין אלון לוגנר, משום שיש לכך רלוונטיות לאירוע הירי בו מואשם המבקש. עוד נטען באותו הקשר, כי קיים קשר בין האירוע בו מואשם המבקש לבין ניסיון הפגיעה בו על ידי אלון (ניסיון שנחקר במסגרת תיק ההתפרצויות); וגם שיחתו עם אלון בתאריך 1.10.13 קשורה לאירועים אלה ולמערכת היחסים הכוללת שלו עם אלון. עוד נטען, כי קבלת תיק החקירה בכללותו תעזור למבקש כדי לברר ואולי לבסס את טענתו כי כאשר הקליט אותו הוא פעל על סמך הבטחות כלשהן שניתנו לו במסגרת תיק ההתפרצויות.

7. מנגד, נטען על ידי המשיבה כי אין כל בסיס למסירת כל תיק ההתפרצויות, שהרי השניים (היינו, המבקש ואלון) הינם שני עבריינים המסוכסכים האחד עם השני. לכן, אין כל היגיון שבכל עת שהאחד מנסה לפגוע בשני, ייקבע כי כל ה"היסטוריה" ותיקי החקירה בנוגע לאותם סכסוכים וניסיונות פגיעה, יוגדרו כ"חומר חקירה" כהגדרת המונח בחוק. לעניין הניסיון לקשור בין הקלטת שיחת ההתוודות שביצע אלון עם המשיב, לבין תיק ההתפרצויות, נטען שמדובר בניסיון לקשור בין שני אירועים שאינם קשורים האחד לשני, ולו משום שהקלטת המבקש על ידי אלון התבצעה זמן ניכר לאחר שאלון שוחרר בתיק ההתפרצויות. בנוסף, נטען כי המשיבה לא התעלמה מהקשר, ההקשר וסמיכות הזמנים היחסית בין שני האירועים (הירי לעבר אלון מחד; והחשד שאלון ניסה לאחר מכן לפגוע במבקש). לכן, הועברו - באופן רחב ובראיה "סניגוראלית" - חלקים נרחבים מהאזנות הסתר וכן הודעות רבות מתוך תיק ההתפרצויות. יחד עם זאת, חלקים מאותו תיק לא הועברו - ועל כך נסוב דיוננו כעת - משום שהם קשורים רק להתפרצויות. בהקשר זה נטען, לדוגמה, כי נחקר בשם עזרא, הנוגע רק להתפרצויות נחקר אך החומר בעניינו לא הועבר, וזאת משום שהוא אינו קשור לדבר מלבד ההתפרצויות (ר' עמ' 3 שורה 21 לפרוטוקול הדיון מתאריך 28.1.14). לסיכום, צינה ב"כ המשיבה כי: "אני חושבת שהפעלנו מסננת רחבה ואין שום סיבה להעביר חומרים כאלה. אין מקום להרחיב את המסננת. השאלה צריכה להיות לא - למה? אלא למה כן?" (עמ' 3, שורות 26-28). בקשה לקבלת חומרי חקירה - כללי

8. סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, קובע כי משהוגש כתב אישום: "... רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו. תלי תילים של מילים, נכתבו בנושא הגדרתו של "חומר חקירה", אותו מחויבת התביעה להעביר לעיונו של נאשם. המבחן הבסיסי לפיו נקבע באם חומר מהווה "חומר חקירה", הרי שיהיה זה מבחן הרלוונטיות. ולא "סתם" רלוונטיות, אלא רלוונטיות לאישום. יחד עם זאת, מבחני הרלוונטיות (לאישום), אינם צריכים להיות מבחנים צרים, ולא פעם יש מקום להכליל במסגרת אותו חומר, גם כזה שהרלוונטיות לאישום הינה גבולית, ובלבד שתהיה הגיונית ועומדת במבחני שכל ישר. ולשם מה, בין היתר, יש להפעיל את אותם מבחנים? לצורך 4 מטרות ותכליות: זכותו של הנאשם למשפט הוגן; זכותו של הנאשם לערוך הגנתו ולהיערך כראוי למשפט, הערך של גילוי האמת, וצמצום פערי הכוחות בין התביעה להגנה (בש"פ 8252/13 מ"י נ' שיינר, 23.1.14). ובבש"פ 9322/99, מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (1), עמ' 376, בעמ' 381 נאמר כך: "תכליתה של זכות העיון של הנאשם בחומר החקירה היא לאפשר לו לקיים את הזכות למשפט הוגן, באופן שתינתן לנאשם הזדמנות מלאה להכין את הגנתו נגד האישומים המיוחסים לו. התביעה מצווה להעביר לידי ההגנה כל מסמך שהוא בגדר 'חומר חקירה', ויש לנהוג פירוש מרחיב למונח זה. כל חומר שקשור באופן ישיר או עקיף לאישום ונוגע ליריעה הנפרסת במהלך האישום הפלילי, הינו 'חומר חקירה' כמשמעותו בחוק. בבואנו לקבוע מהו 'חומר חקירה', עלינו להיות 'מודרכים על-ידי כללי השכל הישר ועל-ידי המגמה לאפשר לסניגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה... אולם... אין גם להפליג למרחקים ולכלול במונח 'חומר חקירה' ראיות, שהרלוונטיות שלהן לתביעה הפלילית הנדונה היא רחוקה ושולית... (בג"ץ אל הוזייל הנ"ל, בעמ' 129)". ועוד ראה, בעניין הגדרת "חומר חקירה", את ע"פ 4764/98, נידאל אבו סעדה נ' מ"י, פ"ד נג (1), 832; בג"צ 620/02, התובע הצבאי הראשי נ' בית הדין הצבאי, פ"ד נז (4) 625; בש"פ 5425/01, יאסין אל חאק נ' מ"י, פ"ד נה (5) 426; ועוד.

9. בענייננו, קיבלתי לעיוני את הקלסר אשר מכיל את החלקים מתוך תיק ההתפרצויות שלא נמסרו לב"כ המבקש. ככלל, מקובלת עלי עמדת המשיבה שאין מקום להגדיר את כלל התיק כחלק אינטגרלי של תיק החקירה בעניינו של המבקש. מדובר בהחלטה שהינה נכונה מבחינה עקרונית ופרקטית כאחד. בפן העקרוני צודקת המשיבה בכך שלא כל ניסיון לפגוע באחר, יהווה - לעתיד לבא - חומר חקירה בתיק "הבא". בפן הפרקטי חלקים ניכרים מהקלסר שהועברו לעיוני כלל אינם רלוונטיים. אני מוצא מדוע, לדוגמה, צווים שהוצעו בעניין תיק ההתפרצויות, או דוחות חיפוש שנערכו בתיק ההתפרצויות יוגדרו כחומר חקירה בתיקו של המבקש. ייתכן שהמבקש מוצא עניין בדברים שנתפסו, לדוגמה, באותם חיפושים בתור "בעל עניין" ויריב של אלון, אך בין "עניין" זה לבין הגדרת חומר חקירה אין דבר. הוא הדין לעניין פרוטוקולי מעצר ה"מים" בעניינו של אלון. מדובר בחומר שאין לו כל רלוונטיות למבקש ולתיק המתנהל כנגדו. להבדיל מהחומרים שתוארו לעיל ושאינם מהווים חומרי חקירה, טוב עשתה המשיבה כאשר הכלילה את כל אותם חומרים הנוגעים לחשדות שיוחסו לאלון בנוגע לפגיעה במשיב.
- לכן, לא מצאתי מדוע הוציאה המשיבה את הודעותיו של יואב עזרא מכלל זה. מדובר בחקירות אודות שעלה מהאזנות הסתר. אין מדובר בחקירה בנוגע לחשדות בהתפרצויות. לכאורה, ניתן לטעון כי הקשר של חקירות אלה לתיקו של המבקש הינו מרוחק, אולם משום שממילא האזנות הסתר בתיק הועברו לידי המבקש, אני מוצא לנכון שלא לכלול את הודעותיו של עזרא במסגרת החומרים שיש למסור. אעיר, כי בעת הדיון הגדירה המשיבה את הודעותיו של עזרא כנוגעות אך לעניין ההתפרצויות - אך לא כך הדבר, וייתכן והדברים נרשמו כך משום "קצר בתקשורת". בכל אופן, סבורני כי יש להעביר את הודעותיו של עזרא, ולו לשם הבנת ההקשר הכולל של האזנות הסתר, שממילא הועברו. בתיק קיימות הודעות של עדים נוספים לא רק לעניין ההתפרצויות, אולם ההקשר שלהם לעניינו הינו מרוחק ביותר ולכן אני סבור שיש להעבירם.
10. לפני סיום אציין, כי המשיבה מסרה שמרבית האזנות הסתר הועברו לידי המבקש. לכן, ציפיתי למצוא בתיק החקירה שהועבר לעיוני (ושכאמור לעיל, היה אמור לכלול את כל החומרים שלא הוגדרו כחומר חקירה מתוך תיק ההתפרצויות) את יתרת חומרי ההאזנה. למרות זאת, לא מצאתי כאלה בקלסר. לכן, אבקש את המאשימה להבהיר בהקשר זה את הטען הבהרה. ייתכן והכוונה היתה לחומרים שממילא אין לראותם בחומרי חקירה, היינו שאינו נוגעים לתיקים - לא לתיק ההתפרצויות ומאליו לא בתיקנו (ור' בהקשר זה האמור בש"פ 2043/05 מ"י נ' זאבי, 15.9.05) אולם הדברים, כאמור לעיל, טעונים הבהרה. אבקש את הבהרת המשיבה בנושא זה עד לתאריך 13.2.14.
11. לשלוח לצדדים.
- ניתנה היום, ט' אדר תשע"ד, 09 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.